

Nederlands als vreemde taal

Leerlijnen Nederlands als buurtaal plus bemiddeling

Telefoon

+ 31 (0)70 – 346 95 48

E-mail

info@taalunie.org

Bezoekadres

Paleisstraat 9

2514 JA Den Haag

Nederland

Intro

In dit document vindt u de leerlijn voor het onderwijs Nederlands in de buurlanden België en Duitsland voor de leeftijdsgroep van 6 tot 16 jaar. De leerlijn, ontwikkeld in opdracht van de Taalunie, is gebaseerd op het Europees referentiekader voor talen (ERK) en sluit aan bij de bestaande curricula in de buurlanden, waar grens- en schoolvormoverstijgend vrijwel dezelfde leerdoelen geformuleerd worden.¹

Einde 6^e leerjaar

12 jaar

A1

Einde 8^e leerjaar

14 jaar

A2

Einde 10^e leerjaar

16 jaar

B1

De leerlijn illustreert voor deze niveaus per vaardigheid de (deel-)competenties in de vorm van 'can-do statements', die aangeven wat de leerling op het desbetreffende niveau in en met het Nederlands kan doen. U kunt het document gebruiken voor de ontwikkeling van eigen lesmateriaal, de desbetreffende leerlijnen en de evaluatie/beoordeling van de talenkennis, bijvoorbeeld in het kader van het Euregioschool- en Euregioprofiel-certificaat. Als u een gedetailleerdere uitsplitsing van de deelcompetenties wenst, verwijzen we u graag naar de volgende pagina's en de voornoemde curricula.

Bemiddeling

Het ERK onderscheidt receptie (lees- en luistervaardigheid, productie (spreek- en schrijfvaardigheid), interactie (gesprekken voeren) en bemiddeling op 6 niveaus van taalbeheersing, van beginner tot bijna moedertaalspreker. De niveaus gaan uit van zogenaamde can-do-statements, waarin wordt beschreven wat iemand kan in de desbetreffende taal.

¹ Vgl. de Kernlehrplan Niederländisch für die Gesamtschule/Sek I, Nordrhein-Westfalen, de Kerncurricula Niederländisch voor scholen in Niedersachsen en de Socles des Compétences de l'enseignement fondamental et premier degré de l'enseignement secondaire – langues modernes in Franstalig België.

Bemiddeling (Frans *médiation*, Duits *Sprachmittlung*) is een vrij nieuw element en is voor het onderwijs vooral relevant als informatie gedeeld wordt via het gebruik van twee talen: een omschrijving, een samenvatting of een andere functionele weergave (ook non-verbaal via tekeningen, gebaren, mimiek).² Daarbij wordt natuurlijk gebruik gemaakt van de andere receptieve, productieve en interactieve vaardigheden. Voor B1 stelt een van de voornoemde curricula bijvoorbeeld vast: *De leerlingen kunnen de belangrijkste informatie in duidelijke gestructureerde en meestal voor het onderwijs bewerkte teksten in de andere taal weergeven.*³ Terwijl bij de andere vaardigheden altijd de doeltaal bedoeld wordt, gaat het bij bemiddeling om het overbrengen van informatie van taal A naar taal B (doorgaans zal dat van de doeltaal naar de onderwijstaal zijn).⁴

Niveaus en domeinen

Het certificaat Nederlands als vreemde taal is wel gelinkt aan het ERK maar gaat uit van (gebruiks-)domeinen in plaats van niveaus. Voor een goed begrip van de competenties en deelcompetenties van het ERK is het belangrijk even stil te staan bij die domeinen. We beginnen met een concreet voorbeeld: van plastic beker (A1) naar plasticsoep (C1).

- De eerste twee niveaus betreffen de directe leefomgeving en informeel taalgebruik. In A1 leert de leerling bijvoorbeeld te reageren op de vraag of hij yoghurt lekker vindt. In A2 leert de leerling vervolgens een voorkeur aan te geven. Eet je yoghurt liever uit een pak of een beker?
- Het volgende niveau B1 betreft de omgeving in algemenere zin en formeler taalgebruik. In B1 beantwoordt de leerling bijvoorbeeld aan de hand van een brochure of poster de vraag in welke vuilnisbak de yoghurtbeker komt: de groene, de grijze of de gele.
- De niveaus B2 en C1 gaan weer een stapje verder. De omgeving is van algemeen maatschappelijke aard en het taalgebruik is formeel. In B2 gaat bijvoorbeeld een groep leerlingen zwemmen die lege plastic bekertjes zien drijven. De leerling krijgt vragen over een actie tegen plasticsoep. Bij C1 krijgt de leerlingen vragen over een (theoretisch, academische) discussie tussen experts over het thema plasticsoep.

Bij bemiddeling in het onderwijs beslissen de receptieve vaardigheden over het niveau, bijvoorbeeld in de volgende, typische bemiddelingsopdracht. *Stel je voor je bent in Nederland en een affiche van de dierenbescherming trekt jullie aandacht. Je vriend begrijpt het niet helemaal en jij legt het in je eigen taal uit.* Dit kan een poster zijn voor het scheiden van afval (zie boven), een poster voor een festival (wat, wanneer, waar en hoe duur) of een poster voor de herdenking van einde van de tweede wereldoorlog.

² Het gaat nadrukkelijk niet om vertalingen (maar gebruik van de moedertaal is evenmin uitgesloten).

³ Geciteerd volgens de Kernlehrplan Niederländisch für die Gesamtschule/Sek I, Nordrhein-Westfalen.

⁴ Het ERK onderscheidt drie vormen van bemiddeling: van een tekst, van concepten en van communicatie. Wij beperken ons het toegankelijk maken van een gesproken of geschreven tekst in taal B voor iemand anders in taal A.

Overzicht eerste 3 niveaus

	A1	A2	B1
Onderwerpen	Concrete onderwerpen uit de persoonlijke sfeer, direct gerelateerd aan de eigen belangstelling.	Concrete onderwerpen uit de persoonlijke sfeer en het dagelijks leven, gerelateerd aan de eigen belangstelling en die van anderen.	Concrete en minder concrete onderwerpen uit de persoonlijke sfeer en het dagelijks en maatschappelijk leven.
Domein	Directe omgeving (ik, mijn familie, mijn school, mijn huis, mijn dieren, mijn vrienden, mijn voorkeuren)	Directe omgeving van mezelf en anderen (ik, mijn familie en vrienden, sportclub, mensen die mij helpen, dingen, die ik en anderen doen, voorkeuren van mezelf en anderen.	Directe en minder directe omgeving, de wereld waarin ik leef; mijn meningen, mijn ervaringen, mijn gevoelens.
Voorspelbaarheid	Inhoud voorspelbaar	Inhoud voorspelbaar	Inhoud niet helemaal voorspelbaar
Taalgebruik	Geen dubbelzinnigheden, woordspelingen, ironie e.d.	Geen dubbelzinnigheden, woordspelingen, ironie e.d.	Geen dubbelzinnigheden, woordspelingen, ironie e.d.

Leesvaardigheid

	A1	A2	B1
Instructies lezen	<p>Ik begrijp korte, visueel ondersteunde instructies.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik begrijp pictogrammen en korte instructies in en buiten school (<i>lees, schrijf, kleur, teken, neem/pak, knip, ga, stop, links, rechts, rechtdoor, kruis aan, vul aan, onderstreep, zet in de goede volgorde</i>). 	<p>Ik begrijp korte, goed gestructureerde instructies.</p> <ul style="list-style-type: none"> (bord-)spel, routebeschrijving, kaartjesautomaat (bus, trein), veiligheid (hotel), bereiding kant-en-klaar maaltijden. 	<p>Ik begrijp helder geschreven instructies in veel voorkomende teksten als</p> <ul style="list-style-type: none"> reserveringen, bijsluiters, handleidingen.
Correspondentie lezen	<p>Ik begrijp standaardboodschappen, o.a. via sociale media of brief- en ansichtkaarten.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik begrijp een wens op een kaart (kerst, nieuwjaar, verjaardag). Ik begrijp korte whatsapp-berichtjes (<i>Ik kom niet, ik ben ziek</i>). Ik begrijp een uitnodiging (datum, tijd, plaats). 	<p>Ik begrijp een eenvoudige (standaard)brief, mail of post/bericht.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik begrijp wanneer iemand me schrijft hoe het gaat en wat hij doet (bijv. vakantiekaart). Ik begrijp de hoofdpunten van een eenvoudige e-mail, Ik begrijp korte notities en berichten (waarin bijv. iemand een afspraak voorstelt, annuleert of verzet). 	<p>Ik begrijp persoonlijke brieven, e-mails en vormen van sociale media voldoende om met iemand te kunnen uitwisselen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik begrijp persoonlijke gegevens, karaktereigenschappen en hobby's in een profiel. Ik begrijp de reisblog van een leeftijdgenoot. Ik begrijp de afspraken die gemaakt worden via mail of app.
Oriënterend lezen	<p>Ik kan visueel ondersteunde, eenvoudige teksten lezen en informatie vinden in een lijst of poster.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik begrijp wat er gevraagd wordt op een eenvoudig inschrijfformulier (naam, adres, geboortedatum). Ik kan plaatjes verbinden met woorden voor gevoelens, eten en drinken, dieren en planten, activiteiten en vervoer. kleuren en vormen en mensen die ons helpen (beroepen). 	<p>Ik kan specifieke informatie vinden en begrijpen in eenvoudige teksten.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik begrijp informatieborden (station, vliegveld, openbaar gebouw). Ik begrijp plattegronden en menu's. Ik kan belangrijke informatie op een poster of in een krantenbericht vinden (naam, plaats, datum, onderwerp). Ik begrijp specifieke, voorspelbare informatie in een advertentie of brochure (op verkoopsites, activiteit kiezen uit weekagenda). 	<p>Ik vind en begrijp aan de hand van gerichte zoekopdrachten informatie in korte zakelijke teksten in brochures, op internet of andere media.</p> <ul style="list-style-type: none"> voorzieningen van een hotel of sportschool, te huur aangeboden kamers/ appartementen

	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan illustraties verbinden met korte zinnen in bijvoorbeeld een prentenboek of tijdschrift. Ik begrijp de belangrijkste informatie op een poster voor een evenement (datum, tijd, plaats). 	<ul style="list-style-type: none"> Ik begrijp specifieke, voorspelbare informatie in een aankondiging (openingstijden, vertrektijden, waarschuwingen). 	
Informatief lezen	<p>Ik begrijp met behulp van illustraties de belangrijkste informatie in de:</p> <ul style="list-style-type: none"> beschrijving van een persoon (uiterlijk, karakter), beschrijving van een dier (bijv. in een poster voor vermist huisdier), beschrijving van een voorwerp (vorm, kleur). 	<p>Ik begrijp specifieke informatie in eenvoudige teksten:</p> <ul style="list-style-type: none"> beschrijving van een lievelingsdier of -mens (karakter, uiterlijk, bijzondere kenmerken), beschrijving van school (vakken, leraren, leerlingen, lesrooster), dagelijkse activiteiten, beschrijving van een voorwerp (vorm, kleur, materiaal). 	<p>Ik begrijp belangrijke feitelijke informatie begrijpen in korte verslagen en artikelen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik kan in een artikel in een krant of op een jongerensite de meest essentiële informatie (het 'wie-wat-waar') vinden. Ik kan aangeven of een krantenartikel over actualiteit, muziek, sport, politiek of cultuur gaat. Ik kan biografische informatie over een bekende persoon of groep (band, zanger/es, sporter, sportclub) in een tijdschrift of op een website vinden.
Ontspannend lezen	<p>Ik kan met hulp van illustraties korte liedjes en versjes lezen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik kan teksten van liedjes (karaoke) meezingen. 	<p>Ik begrijp een sterk geïllustreerd verhaal met voorspelbare inhoud, bv. sprookje, fotoliefdesverhaal, detective.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik kan bijvoorbeeld de prenten van het verhaal in de goede volgorde leggen als het langzaam wordt voorgelezen. 	<p>Ik begrijp een verhaal met voorspelbare inhoud, bv. sprookje, fotoliefdesverhaal, detective.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik kan de ondertiteling lezen als ik op de pauzeknop kan drukken

Luistervaardigheid

	A1	A2	B1
Instructies en mededelingen begrijpen	Ik begrijp waarschuwingen <i>pas op, niet doen, kijk uit</i>) en instructies in en buiten school (<i>deur open of dicht doen, gaan staan of zitten, vinger opsteken, luisteren, neem/pak, ga, stop, links, rechts, rechtdoor, pas op, niet doen, kijk uit, e.d.</i>).	Ik begrijp instructies voor <ul style="list-style-type: none"> • bekende (bord-)spelletjes, • eenvoudige routebeschrijvingen, • eenvoudige recepten, • knutselopdrachten. Ik begrijp afspraken, waar ik wanneer moet zijn	<ul style="list-style-type: none"> • Ik begrijp instructies over bv. het dagprogramma voor een schoolreis of sportdag. • Ik begrijp instructies voor de voorbereiding op een toets of werkstuk. • Ik begrijp een routebeschrijving naar een bestemming met overstappen
Begrijpen van een moedertaalspreker	<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan alledaagse uitdrukkingen begrijpen (begroeten, afscheid nemen, excuseren, bedanken, feliciteren). • Ik begrijp het als iemand me vraagt hoe het met me gaat. • Ik begrijp het als iemand naar eenvoudige persoonlijke informatie vraagt (naam, land van herkomst, leeftijd, verjaardag, familie, dieren, hobby's) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik begrijp de hoofdlijnen als mensen over hun gezin/werk/school/woonsituatie vertellen. • Ik begrijp de hoofdlijnen in een gesprek over sport, kleding, vrijetijdsbesteding. • Ik begrijp het als iemand over personen spreekt die me kunnen helpen (school, sport, politie, dokter,). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik begrijp de hoofdpunten in een gesprek over vrienden, school, zakgeld, films, muziek, bijbaantjes. • Ik begrijp een kort verhaal goed genoeg om het eind af te maken.
Gesprekken tussen moedertaalsprekers begrijpen	<ul style="list-style-type: none"> • Ik begrijp het als iemand vertelt wat zijn favoriete sport/dier/eten is • Ik begrijp een kort rollenspel in een mij bekende setting (bestellen, afrekenen, e.d.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik begrijp de hoofdpunten in een gesprek in trein of bus over alledaagse onderwerpen (weer, sport). • Ik begrijp het als over verschillende beroepen gesproken wordt. • Ik begrijp plannen voor gezamenlijke activiteiten. 	Ik begrijp de hoofdpunten in een gesprek tussen medereizigers in een trein of bus over alledaagse en minder alledaagse onderwerpen (tv, muziek, veiligheid op straat, werk, prijzen).
Luisteren als lid van het publiek		Ik begrijp de belangrijkste delen van een duidelijk gestructureerde presentatie over een bekend onderwerp met gebruik van	Ik begrijp een les op een uitwisselingsschool over een bekend onderwerp.

		visuele ondersteuning (over bv. muziek, sport, hobby's, dieren)	
Kijken en luisteren naar audiovisuele media	Ik begrijp de belangrijkste informatie in een kort luisterfragment: <ul style="list-style-type: none"> • liedje/rijmpje, • appje (<i>Ik kom later, sorry</i>), • aankondiging (station, vliegveld – perron, tijd), • weerbericht (<i>Vandaag is het 22 graden en het regent</i>). 	Ik begrijp een video met een gesprek met een leeftijdgenoot over iemands voorkeuren (mode, eten, dieren, vrije tijd, muziek).	<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan aangeven of een fragment uit nieuws/journaal over actualiteit, muziek, sport, politiek of cultuur gaat. • Ik begrijp in hoofdlijnen een verhaal over een door mij gekozen persoon of groep (club, sporter, muzikant/band, acteur). • Ik begrijp de hoofdlijnen in fragmenten uit een soap of een ander vast genre, waarvan ik de verhaallijn al ken.

Spreekvaardigheid – productie

	A1	A2	B1
Informatie geven	Ik kan in eenvoudige zinnen informatie over mezelf en mijn omgeving geven: <ul style="list-style-type: none"> • Ik kan me voorstellen met naam, woonplaats en leeftijd. • Ik kan vertellen wat ik leuk of lekker vind en graag doe (hobby's, eten en drinken, dieren). • Ik kan een voorwerp beschrijven (kleur, grootte). • Ik kan aangeven hoe ik me voel. 	Ik kan in eenvoudige zinnen informatie over mezelf, mensen, plaatsen en activiteiten geven: <ul style="list-style-type: none"> • Ik kan een korte beschrijving geven van mijn uiterlijk, familieleden, huisdieren, wat ik wel of niet goed kan, wat ik ga doen. • Ik kan in eenvoudige woorden en zinnen praten over de kleding, seizoenen, reizen en vakantie. • Ik kan een voorwerp beschrijven (vorm, kleur, grootte, plaats). 	Ik kan eenvoudige beschrijvingen geven van diverse vertrouwde onderwerpen binnen mijn interessegebied. <ul style="list-style-type: none"> • Ik kan een eenvoudige beschrijving geven van mijn school en klas, mijn thuis/kamer en mijn regio. • Ik kan een routebeschrijving geven (links/af, rechts/af, rechtdoor, eerst, daarna) • Ik kan vertellen hoe een verhaal afloopt. • Ik kan vertellen over onverwachte gebeurtenissen zoals een gemiste trein, een

			kapotte auto, een gemiste afspraak.
Mening formuleren, voorkeuren aangeven	Ik kan vragen bevestigen en ontkennen.	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan aan een vriend vertellen wat leuk/minder leuk is mb.t. vertrouwde onderwerpen (school/werk/sport). 	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan in eenvoudige zinnen mijn mening geven en uitleggen over vertrouwde onderwerpen (muziek, sport, hobby's).
Spreeken in het openbaar	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan korte, ingestudeerde mededelingen doen c.q. voorlezen (welkomstwoord gasten, dagprogramma met tijden en activiteiten). 	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan iets vertellen over mijn uiterlijk, over hoe ik woon, mijn familie en huisdieren. Ik kan een korte ingestudeerde presentatie geven over mijn hobby's (wat, met wie, waar, wanneer, hoe en waarom). 	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan een presentatie houden over een onderwerp dat me interesseert (een sport, een muzieksoort, mode, een boek of film).

Spreekvaardigheid – interactie

	A1	A2	B1
Informeel gesprekken (conversatie)	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan aan een kort gesprek deelnemen (groeten, zich voorstellen, bedanken, excuseren, vragen hoe het gaat, feliciteren). Ik kan informatie geven over mezelf en mijn omgeving (familie, woonplaats, hobby's) Ik kan met eenvoudige zinnen en woorden vrienden en dieren beschrijven en (voorbereid) een kort gesprek houden over hoe ik me voel, wat ik (niet) leuk en lekker vind. Ik kan op een eenvoudige manier aangeven of ik het eens of oneens ben. 	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan een korte beschrijving geven van mijn uiterlijk, huisdieren en wat ik wel of niet goed kan/ ik ga doen. Ik kan in eenvoudige woorden en zinnen praten over kleding, seizoenen, reizen en vakantie, schooldagen en dagelijkse activiteiten. Ik kan in een gesprek aangeven waarom ik me hoe voel en waarom ik wat leuk vind Ik kan aan een eenvoudig gesprek deelnemen over een bekend onderwerp, bv. school, familie, hobby's. 	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan gevoelens onder woorden brengen (boosheid, onenigheid, verbaasd zijn e.d.) Ik kan in eenvoudige zinnen mijn mening geven en uitleggen (bijv. feedback geven op een presentatie). Ik kan een gesprek voeren over tv-programma's, films, sportwedstrijden.

Doelgerichte samenwerking		<ul style="list-style-type: none"> Ik kan eenvoudige opdrachten geven aan mijn klasgenoten. Ik kan in eenvoudige woorden over een probleem praten. Ik kan overleggen over huiswerk of een opdracht. 	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan problemen bespreken, suggesties doen en beantwoorden, en aanwijzingen vragen en geven. Ik kan voorkeuren aangeven en voorkeuren uitleggen.
Transacties ter verkrijging van goederen en diensten	<p>Ik kan overweg met aantallen, hoeveelheden en kosten.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik kan vragen wat een product kost en iets vragen over het product (kleur of vorm) en op desbetreffende vragen reageren. 	<p>Ik kan alledaagse goederen en diensten kopen of vragen en overweg met kosten, hoeveelheden en tijden.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik kan iets bestellen of kopen (ticket, eten of drinken, boodschappen, boeken) Ik kan informatie vragen bij VVV en ov (vertrektijden, plattegrond). 	<p>Ik kan me redden in alledaagse en minder alledaagse situaties in winkels, restaurants, hotels e.d.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik kan een kamer boeken en vragen om een andere kamer. Ik kan gekochte/bestelde spullen terugsturen en uitleggen waarom. Ik kan uitleggen waarom iets niet mooi is/ (niet) goed past/ (niet) lekker is Ik kan vragen om uitleg van een menukaart Ik kan een uitnodiging beleefd accepteren of weigeren.
Informatie-uitwisseling	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan korte en eenvoudige vragen stellen en beantwoorden over mijn familie en voorkeuren. Ik kan korte en eenvoudige vragen stellen en beantwoorden over mijn vrienden, dagelijkse activiteiten, kleding, dieren, plaatsen en winkels, eten en drinken 	<p>Ik kan een kennismakingsgesprek voeren</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik kan vragen stellen en beantwoorden over mijn vrienden- en kennissenkring. Ik kan vertellen over personen, dingen en activiteiten die ik belangrijk vind. 	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan een routebeschrijving geven. Ik kan producten en prijzen (reizen, cursussen, telefoons e.d.) vergelijken in brochures. Ik kan vertellen hoe het programma van een excursie/evenement eruitziet (tijden, activiteiten). Ik kan het gespreksonderwerp veranderen.

Interviewen en geïnterviewd worden	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan korte antwoorden geven op heel eenvoudige vragen. Ik kan heel eenvoudig uitleggen wat er aan de hand is, bv. bij de dokter. 	Ik kan eenvoudige vragen stellen over mezelf of een bekend persoon beantwoorden.	Ik kan een interview houden met een Nederlander of Vlaming die in mijn woonplaats woont.
Telecommunicatie gebruiken		<ul style="list-style-type: none"> Ik begrijp een eenvoudig voicemailbericht. Ik kan aan een eenvoudig telefoongesprek deelnemen, bv. over een afspraak. 	Ik kan (telefonisch) informatie opvragen over een evenement (concert, festival, e.d.).

Schrijfvaardigheid

	A1	A2	B1
Standaardformulieren	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan woordzoekers en eenvoudige kruiswoordraadsels maken. Ik kan een formulier invullen (naam, adres, leeftijd, beroep, nationaliteit). 	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan een boodschappen- of doe-lijstje maken. Ik kan standaardformulieren invullen (inschrijven, bestellen, korte evaluatie). 	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan een vragen- of bestellijst invullen (bijv. evaluatieformulier).
Correspondentie	<p>Ik kan met behulp van standaardzinnen een korte, eenvoudige (digitale) kaart met een wens, uitnodiging of groet schrijven.</p> <ul style="list-style-type: none"> verjaardag, verjaardagsfeestje, vakantie (<i>het is leuk, de zon schijnt</i>). 	<p>Ik kan een eenvoudig persoonlijk tekstje schrijven (papier of e-mail, sociale media).</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik kan een bericht schrijven met informatie over mezelf, school en hobby. Ik kan met hulp van woordenlijsten en standaardzinnen een korte tekst schrijven bij een foto of post (bijv. vermist huisdier). Ik kan een bedankje schrijven voor een uitnodiging/hulp/verrassing 	<p>Ik kan een persoonlijk of zakelijk tekstje schrijven (papier of e-mail, sociale media) met een toelichting op ervaringen en voorkeuren.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik kan schriftelijk eenvoudige informatie doorgeven over mijn ouders, mijn broers en zussen, mijn klasgenoten, mijn lievelingsdier. Ik kan een eenvoudige sollicitatiebrief voor stage, au pair, bijbaantje schrijven. Ik kan een bedankbriefje schrijven na afloop van een bezoek en uitleggen wat ik het leukst vond.

Creatief schrijven	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan woorden bij een foto of illustratie (over-)schrijven. Ik kan een dialoog aanvullen met de ontbrekende woorden/zinnen (in tekstballonnen bijvoorbeeld). 	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan uiterlijk en karakter van een fictief persoon beschrijven. Ik kan met hulp van een woordenboek standaardgedichten schrijven (elfje, diamant). Ik kan beschrijven wat ik leuk en minder leuk vind op school/in het werk. 	<ul style="list-style-type: none"> Ik kan (met hulp van een woordenboek en aan de hand van beeldmateriaal) een verhaal beginnen of afschrijven. Ik kan op basis van een gegeven persoon/plaats/gebeurtenis een kort verhaal schrijven
Verslagen			<p>Ik kan een beschrijvingen geven van onderwerpen die mijn belangstelling hebben.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik kan een presentatie maken met illustraties en korte teksten over een excursie/bezoek/reis of droomreis/concert e.d.

Bemiddeling

	A1	A2	B1
Bemiddeling (van de ene in de andere taal – verbaal en nonverbaal)	<p>Ik kan in taal B geschreven of gesproken informatie in voorspelbare teksten over onderwerpen uit mij directe leefomgeving overbrengen in taal A, o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik kan met een woordenboek woorden en zinnen vertalen Ik kan eenvoudige klasinstructies overbrengen Ik kan op een poster voor een evenement de datum, tijd en plaats overbrengen Ik kan teksten bij (verkeers-)borden overbrengen (fietspad, honden aan de lijn, voetgangers oversteken) 	<p>Ik kan in taal B geschreven of gesproken informatie in voorspelbare teksten over onderwerpen uit mijn directe leefomgeving overbrengen in taal A, o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik kan met een woordenboek een gebruikersprofiel vertalen Ik kan de meest frequente klasinstructies overbrengen Ik kan na een weerbericht overbrengen wat voor weer het wordt Ik kan aankondigingen op een station, vliegveld in het ov overbrengen (mits helder gesproken) Ik kan informatie over openingstijden en prijzen en overbrengen 	<p>Ik kan in taal B geschreven of gesproken informatie in voorspelbare en minder voorspelbare teksten uit mijn directe en indirecte omgeving overbrengen in taal A, o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik kan met een woordenboek de beoordeling van een product overbrengen Ik kan instructies in veel voorkomende teksten als reserveringen, bijsluiters en online bestellingen overbrengen. Ik kan enkele populaire gerechten op een menukaart overbrengen

-
- Ik kan met een dienstregeling overbrengen wanneer de trein/bus vertrekt en/of niet gaat

- Ik kan overbrengen of een fragment uit nieuws/journaal over actualiteit, muziek, sport, politiek of cultuur gaat.
 - Ik kan overbrengen waar populaire reclameboodschappen over gaan
 - Ik kan de hoofdlijnen overbrengen in een tekst over een door mij gekozen persoon of activiteit
 - Ik kan de hoofdlijnen overbrengen in fragmenten uit een soap of een ander vast, voorspelbaar genre
-